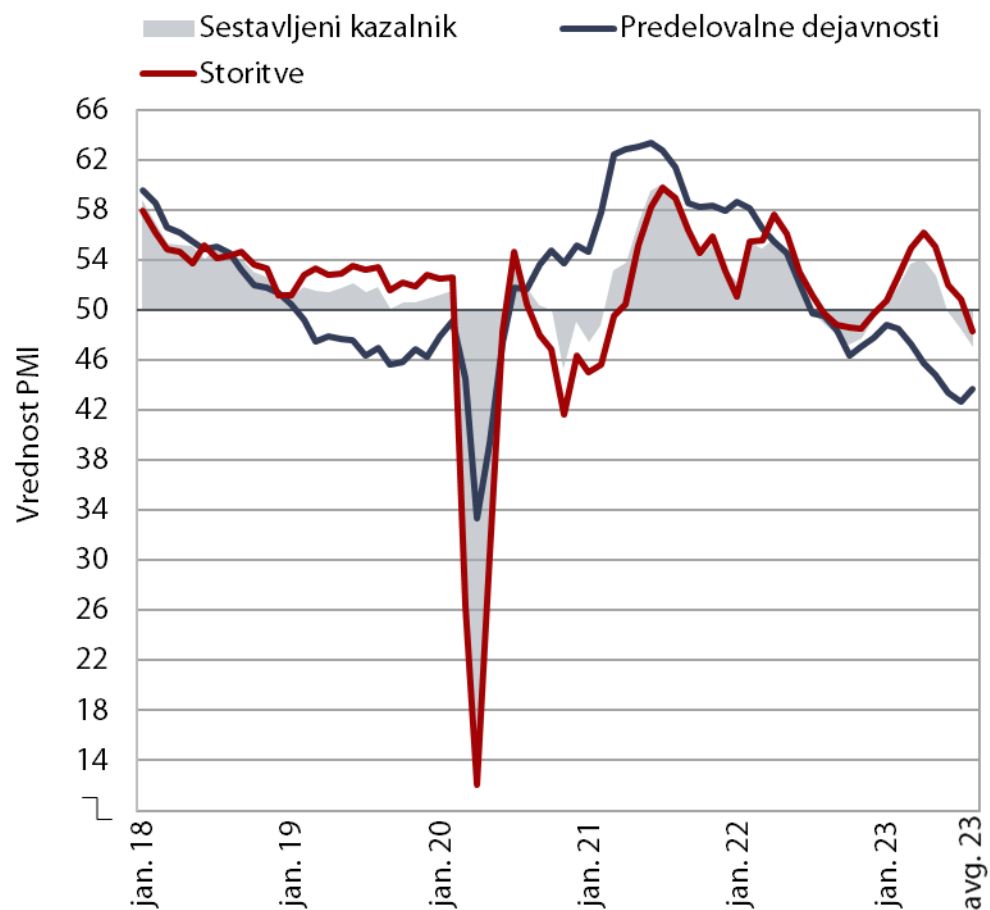

JESENSKA NAPOVED GOSPODARSKIH GIBANJ 2023

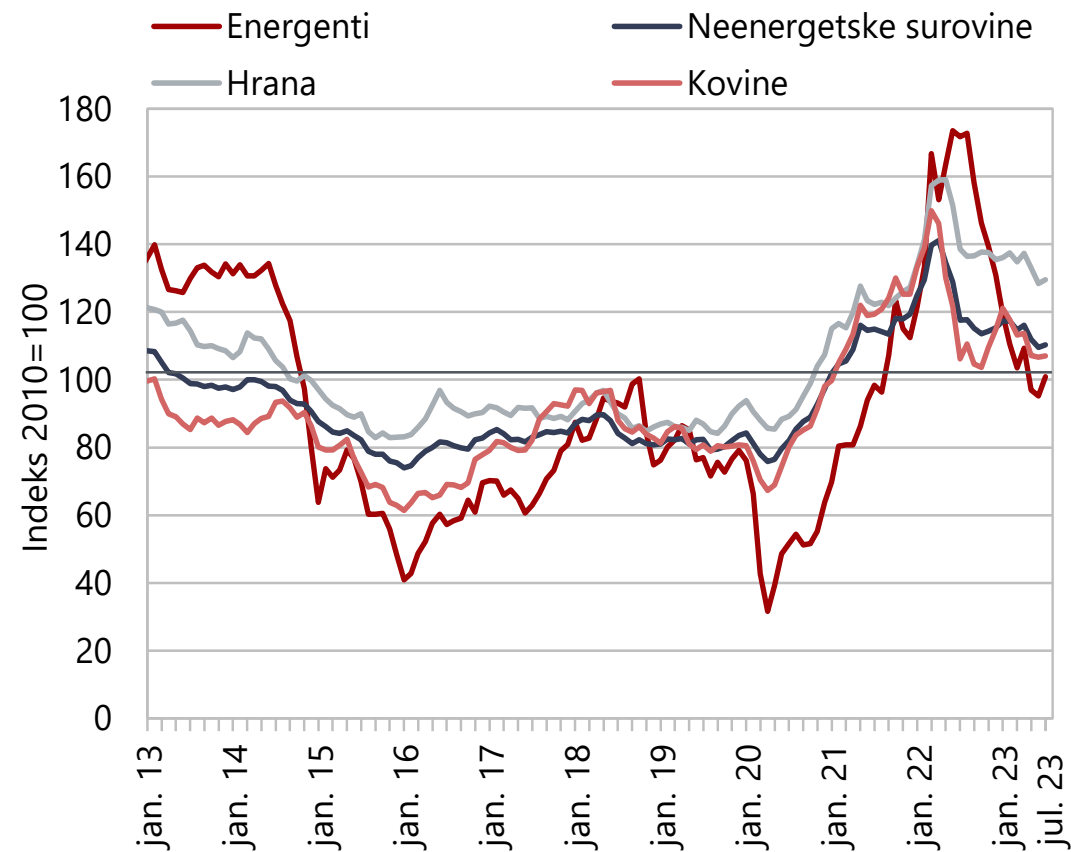
Konferenca komunalnega gospodarstva
Podčetrtek, 21. september 2023

▄ Sestavljeni kazalnik PMI v evrskem območju kaže na upad aktivnosti v tretjem četrtletju

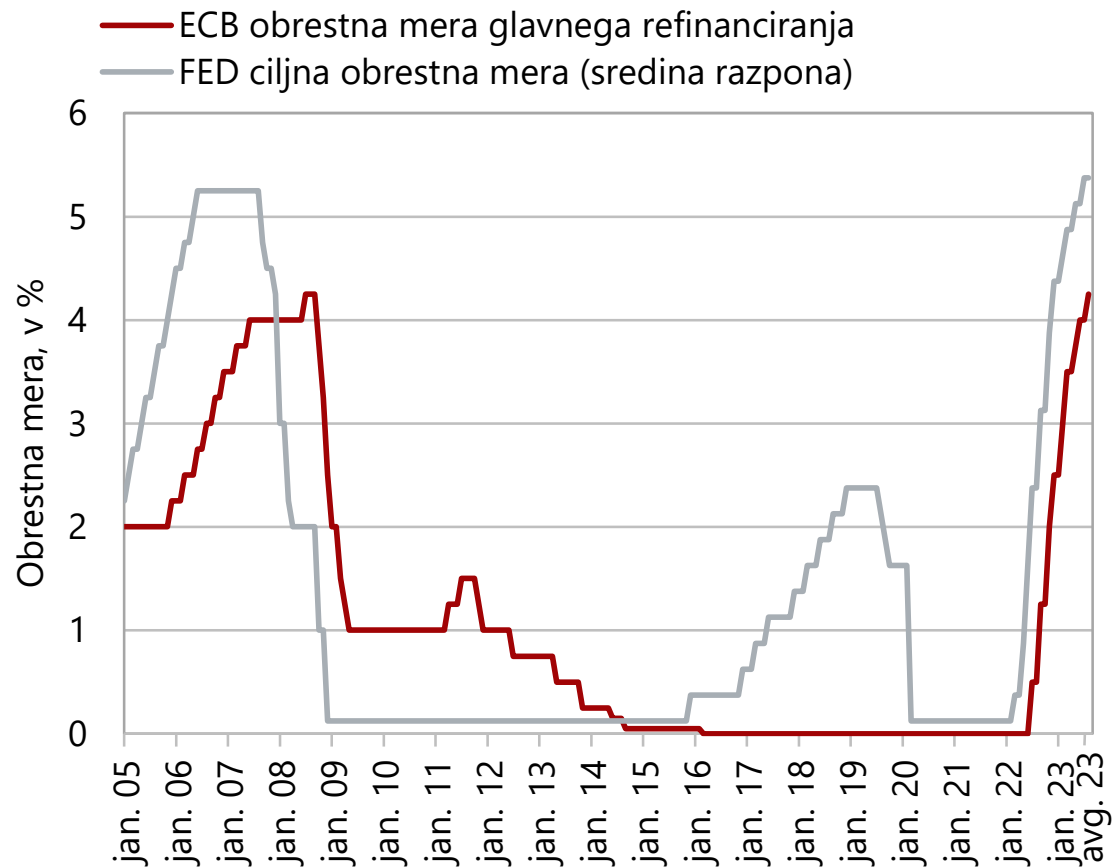
Vir: S&P Global. Opomba: Vrednost PMI nad 50 nakazuje na rast, pod 50 pa na njegovo krčenje.

▄ Cene surovin so se znižale na ravni pred vojno v Ukrajini, a še precej presegajo ravni iz leta 2019

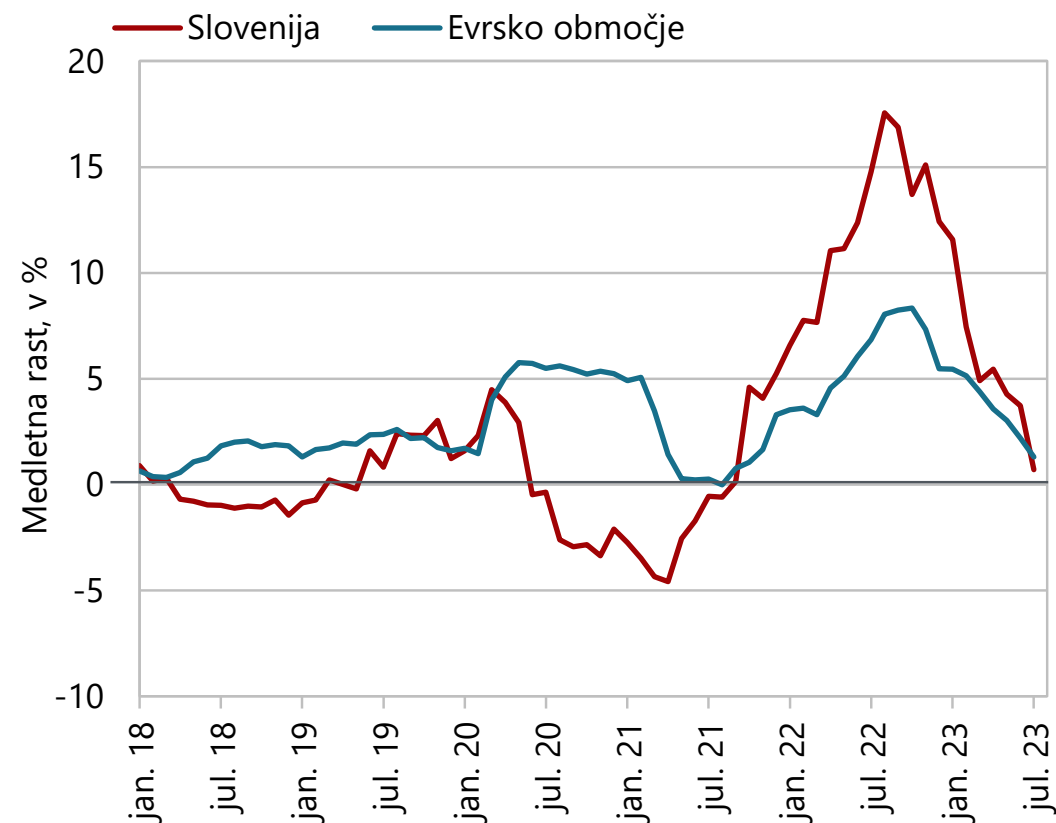
Vir: Svetovna banka.

ECB obrestna mera glavnega refinanciranja je v začetku septembra znašala 4,25 %

Vir: BIS.

Rast kreditov podjetjem se ob zaostrovanju pogojev zadolževanja hitro upočasnjuje

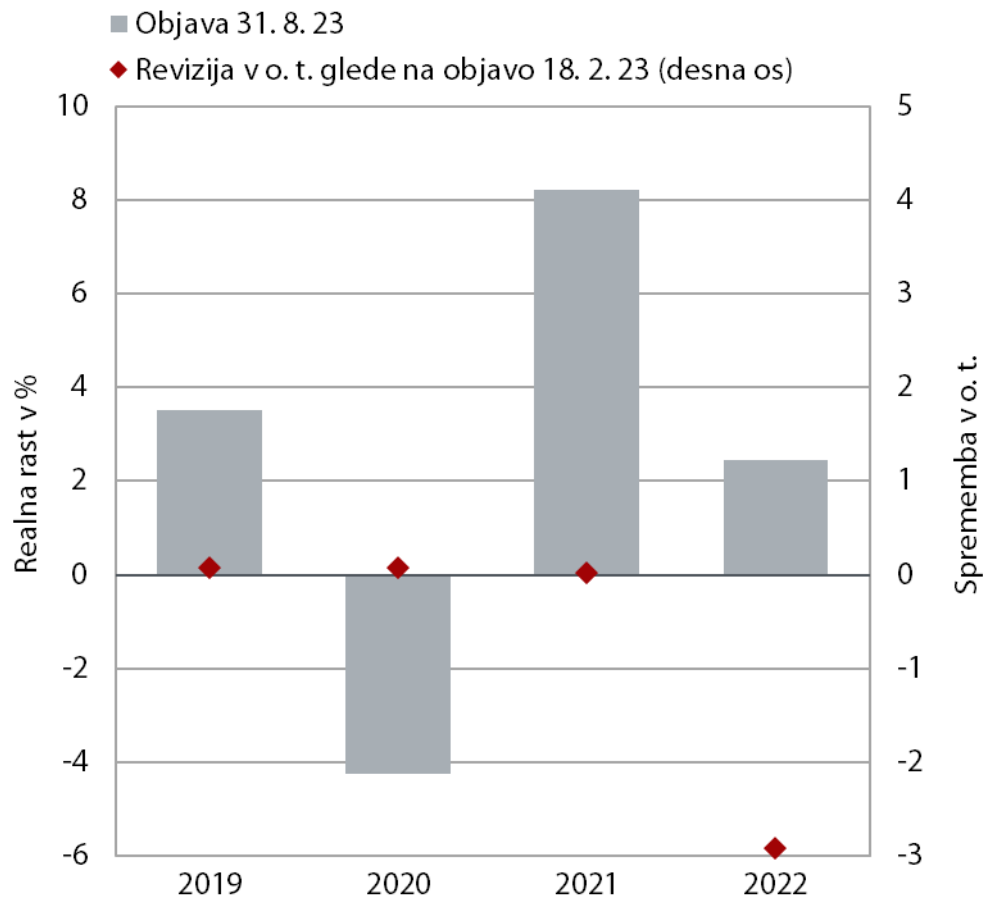

Vir: BS in ECB.

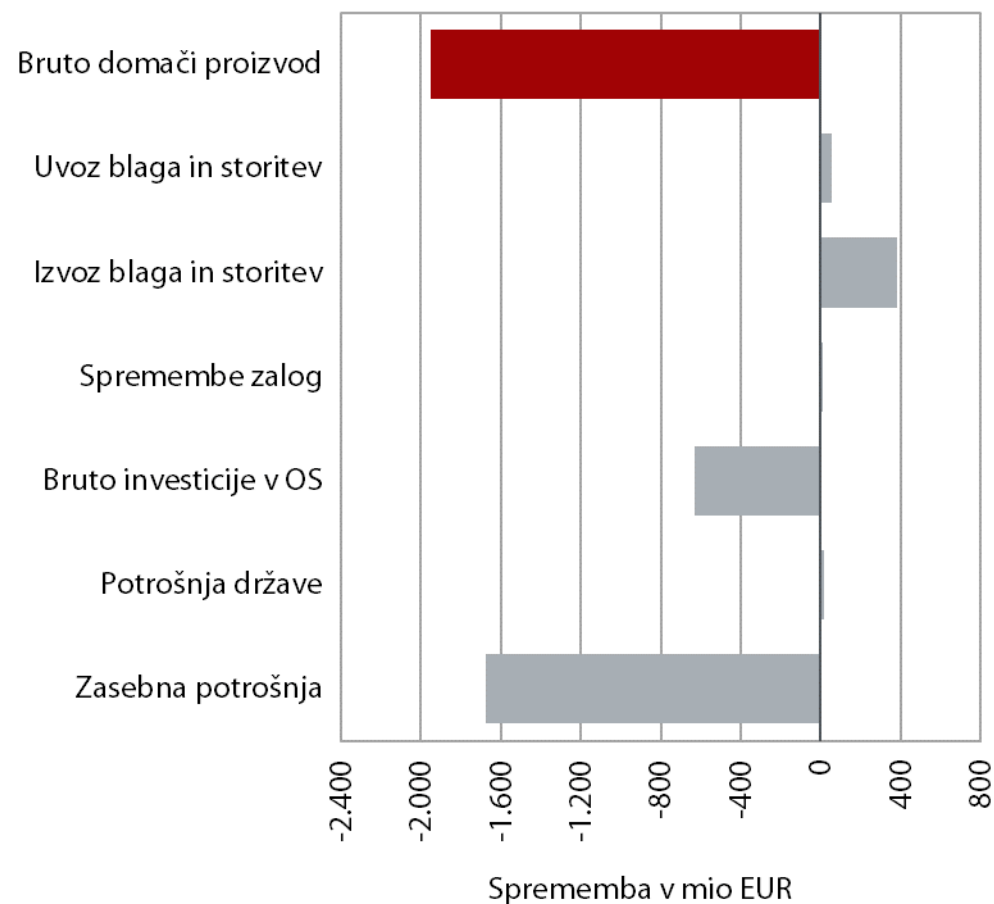
/ Predpostavke napovedi glede gospodarske rasti v najpomembnejših trgovinskih partnericah

Realne stopnje rasti BDP, v %	2022	2023		2024		2025
		februar 2023	september 2023	februar 2023	september 2023	september 2023
EU	3,4	0,8	0,7	1,6	1,4	1,8
Evrsko območje	3,3	0,9	0,8	1,5	1,3	1,6
Nemčija	1,8	0,2	-0,3	1,3	1,1	1,3
Italija	3,7	0,8	1,0	1,0	1,0	1,2
Avstrija	4,8	0,5	0,4	1,4	1,4	1,7
Francija	2,5	0,6	0,8	1,4	1,2	1,6
Hrvaška	6,2	1,2	2,9	1,9	2,6	2,8
Rusija	-2,1	0,3	1,5	2,1	1,3	1,5
Rast tujega povpraševanja, v %	9,4	2,9	1,4	3,4	2,9	3,2

Prva letna ocena BDP s strani SURS – nižja rast in višina BDP v letu 2022 kot je izhajalo iz četrtnih podatkov

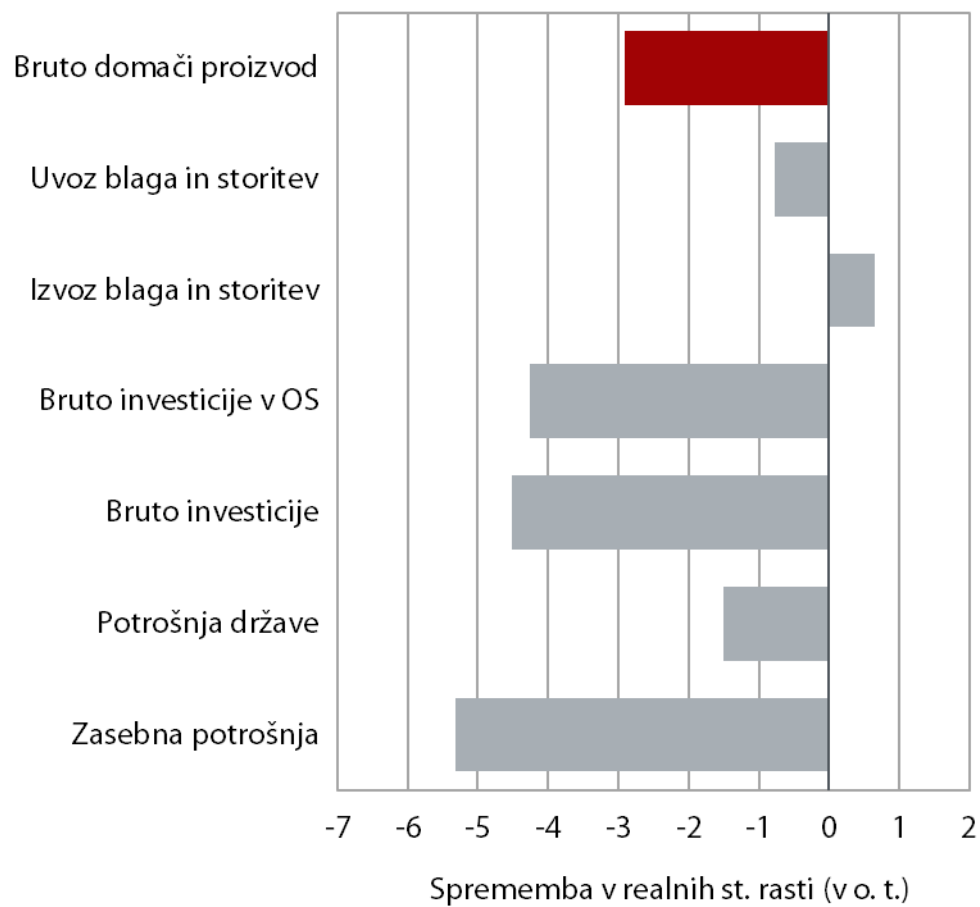

Vir: SURS.

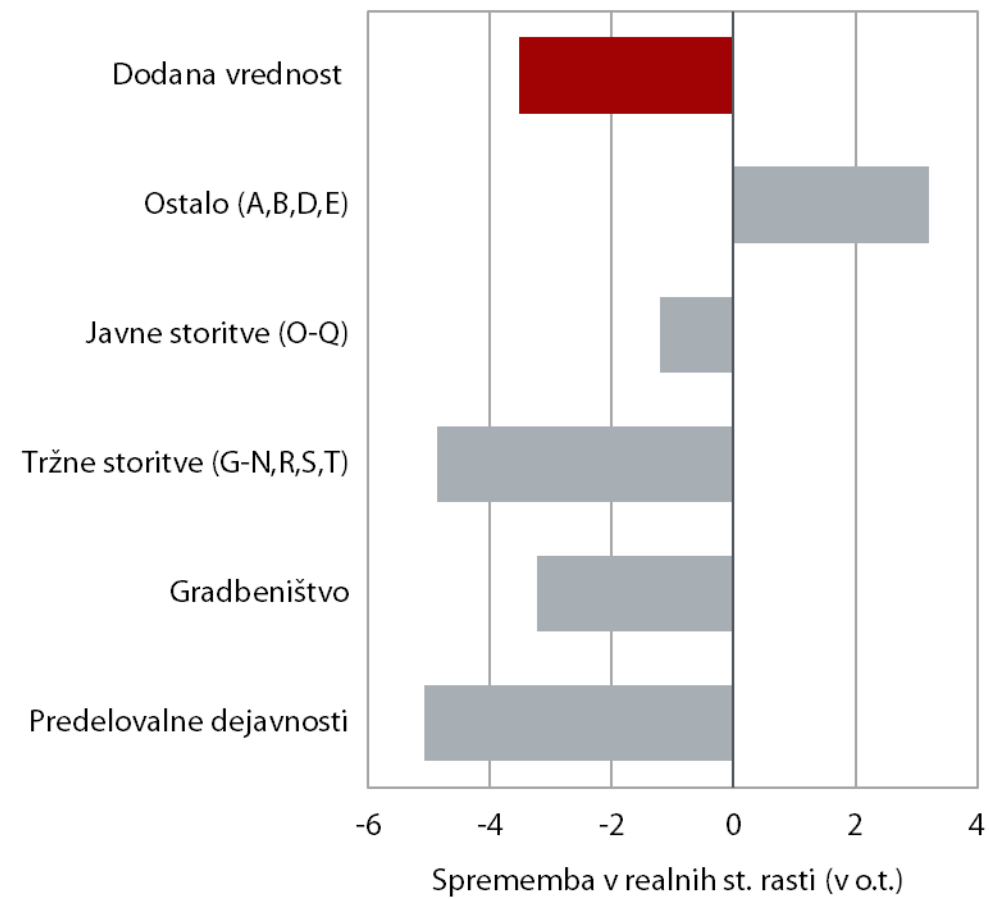

Vir: SURS, preračun UMAR.

Največja sprememba pri realni rasti zasebne potrošnje in dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti

Vir: SURS, preračun UMAR.

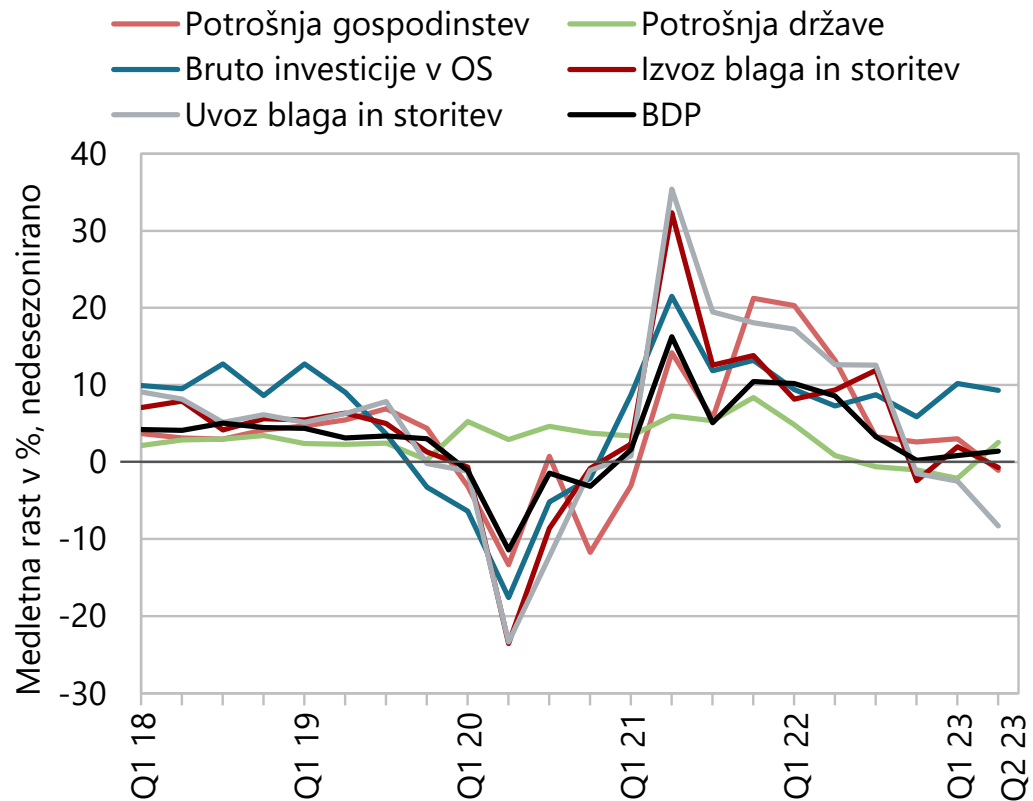

Vir: SURS, preračun UMAR.

/ Prva letna ocena za leto 2022 spreminja izhodišča napovedi

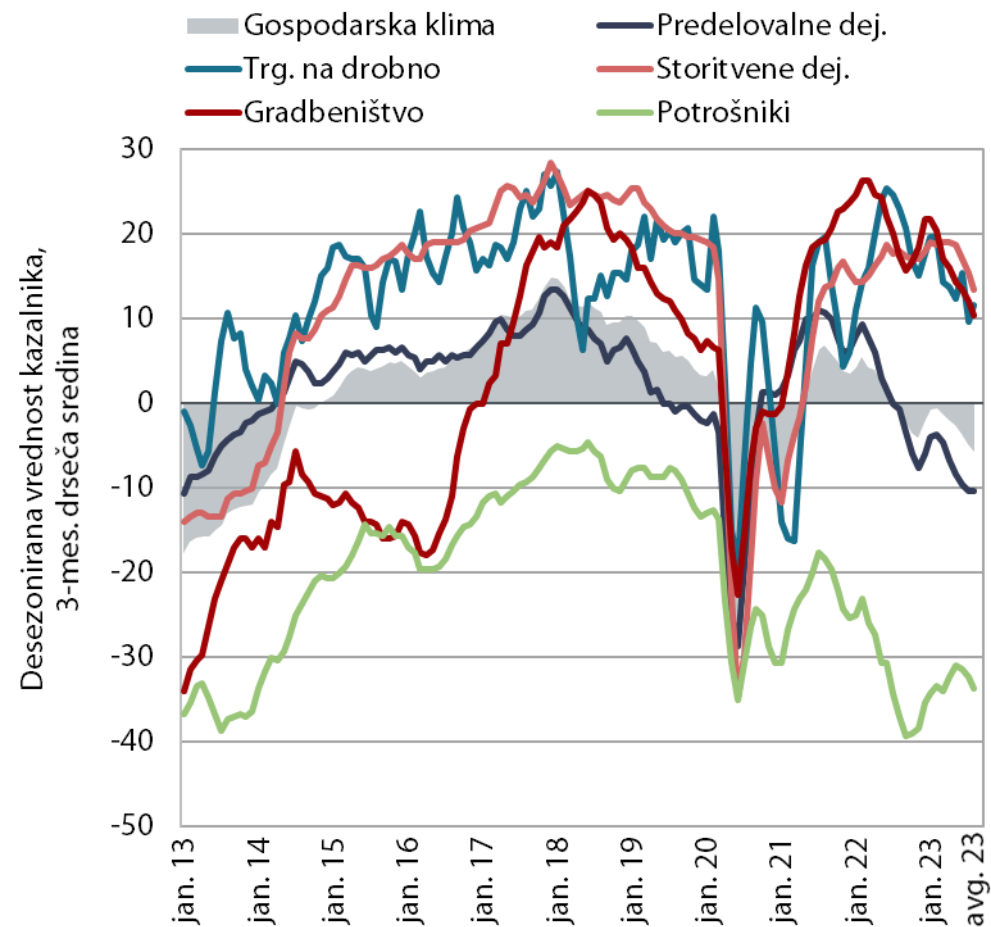
- ocena realne dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih in produktivnosti sedaj kaže na znižanje
- z znižanjem zasebne potrošnje se je spremenil tudi kazalnik stopnje varčevanja, ki je zdaj precej višja
- ...kaže da je bilo pokovidno okrevanje bolj osredotočeno na leto 2021, na večji vpliv padca kupne moči in večjo previdnost gospodinjestev pri trošenju, kot je bilo prvotno ocenjeno ter močnejši vpliv stroškovnih pritiskov na aktivnost v pretežno izvoznem delu gospodarstva v letu 2022

/// Gospodarska rast je bila v prvem polletju skromna, najvišja je bila rast investicij v osnovna sredstva

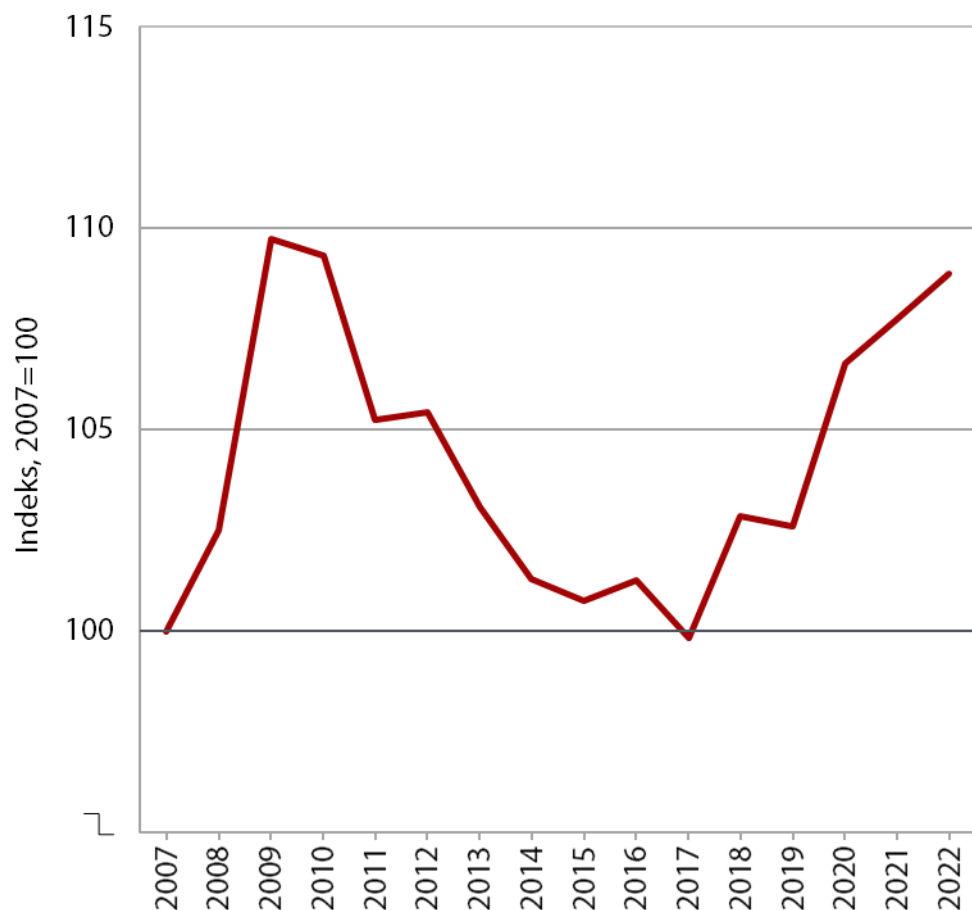
Vir: SURS.

/// Gospodarska klima v Sloveniji v zadnjih mesecih na najnižji ravni po epidemiji

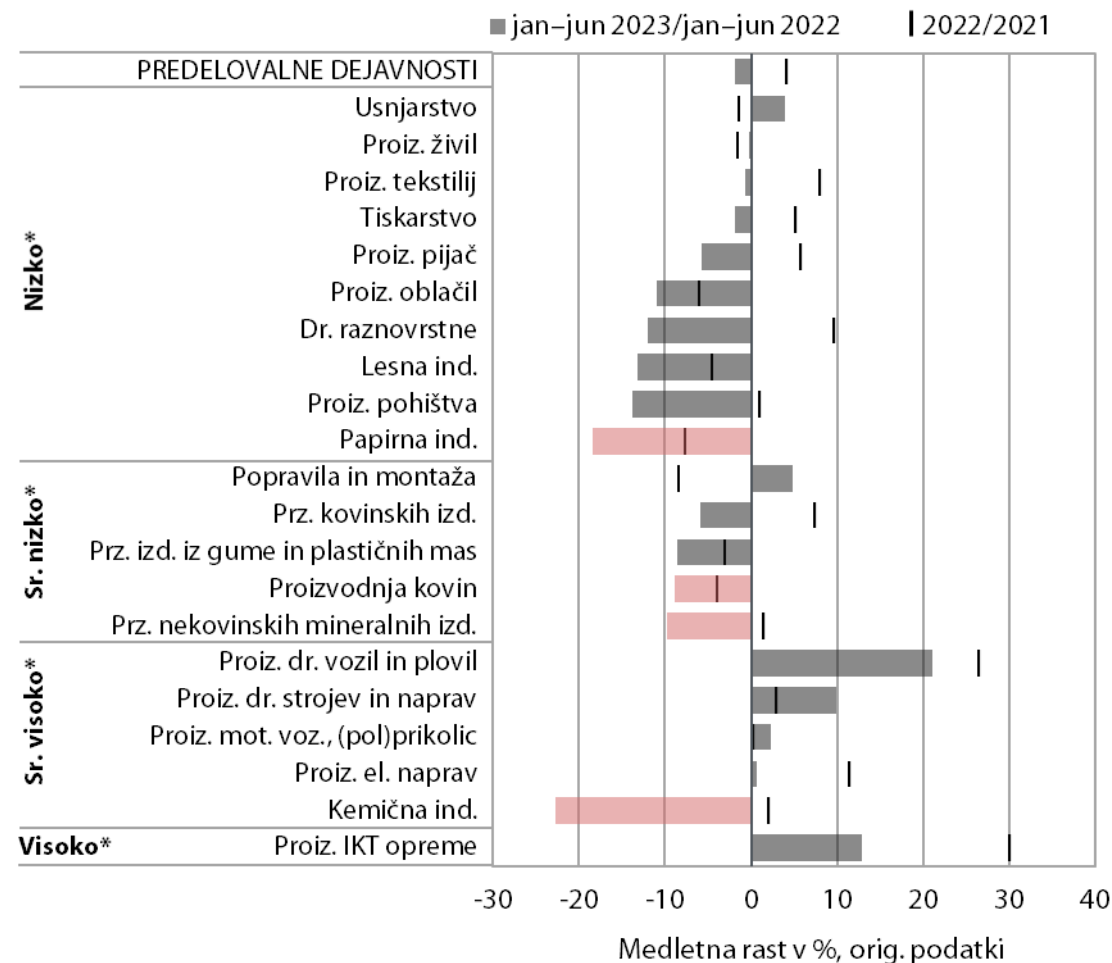
Vir: SURS, preračuni UMAR.

Realni stroški dela na enoto proizvoda v predelovalnih dejavnostih rastejo

Vir: SURS; preračuni Umar. Opomba: Realni stroški dela na enoto proizvoda prikazujejo razmerje med nominalno izraženimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega in produktivnostjo. Leta 2020, v manjšem obsegu pa tudi leta 2021, je bila rast sredstev za zaposlene podprta s subvencijami v okviru protikoronskih paketov, zato v teh letih kazalnik stroškov dela na enoto proizvoda precenjuje dejanske stroškovne pritiskne podjetij.

Proizvodnja energetsko intenzivnih panog ostaja medletno nižja

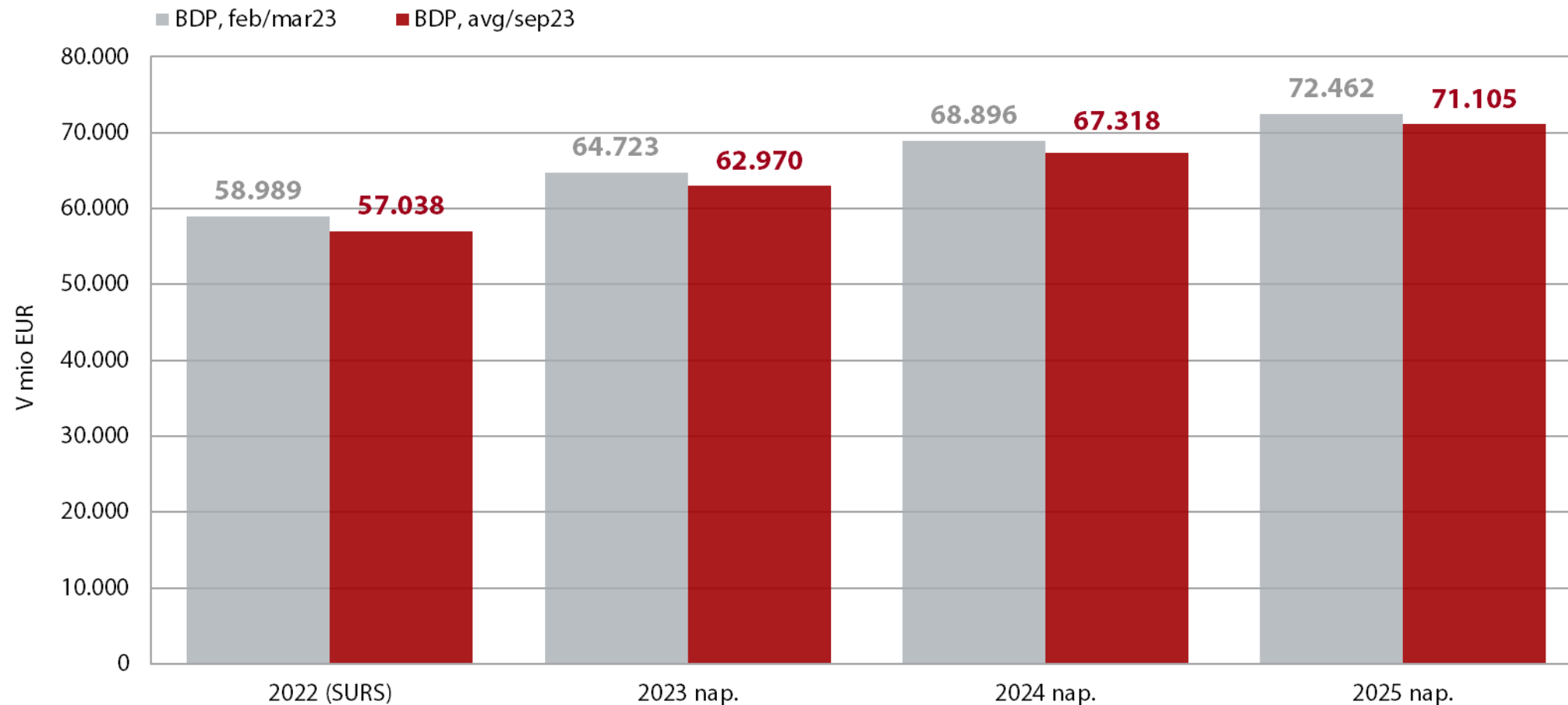

Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: *razdelitev glede na tehnološko zahtevnost.

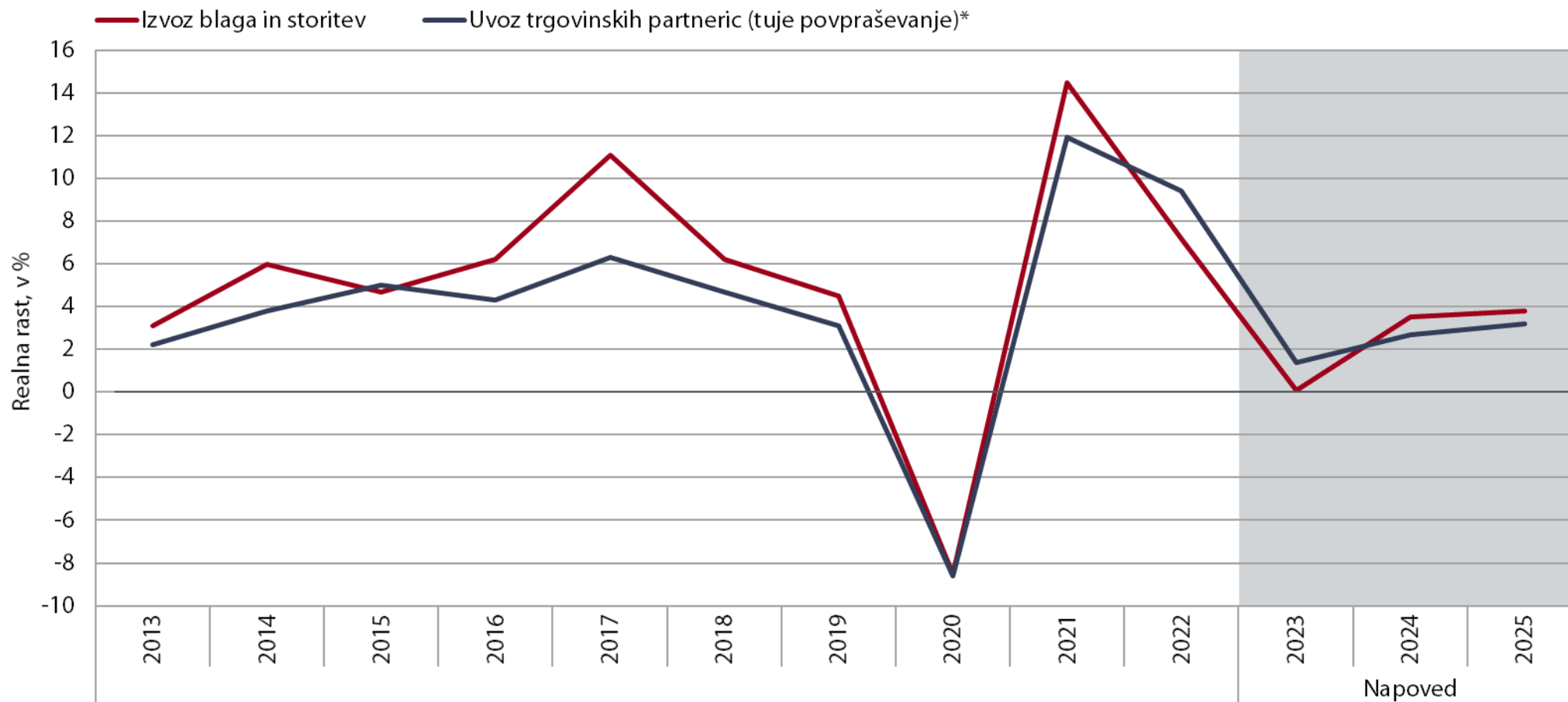
Jesenska napoved gospodarske rasti 2023

Realne stopnje rasti, v %	2022 (SURS)		2023		2024		2025
	februar 2023	avgust 2023	februar 2023	september 2023	februar 2023	september 2023	september 2023
Bruto domači proizvod	5,4	2,5	1,8	1,6	2,5	2,8	2,5
Izvoz	6,5	7,2	2,7	0,1	4,1	3,3	3,8
Uvoz	9,8	9,0	1,8	-3,9	3,6	5,3	3,9
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o. t.)	-2,1	-1,0	0,8	3,7	0,6	-1,5	0,1
Zasebna potrošnja	8,9	3,6	1,2	0,9	1,8	2,3	1,8
Državna potrošnja	0,9	-0,5	1,2	1,4	1,8	1,9	2,2
Bruto investicije v osnovna sredstva	7,8	3,5	2,8	4,5	2,2	5,5	4,3
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o. t.)	1,1	1,0	-0,5	-3,8	0,0	1,5	0,0

Po prvi letni oceni SURS za 2022 nižja nominalna raven BDP od spomladi napovedane v celotnem obdobju napovedi

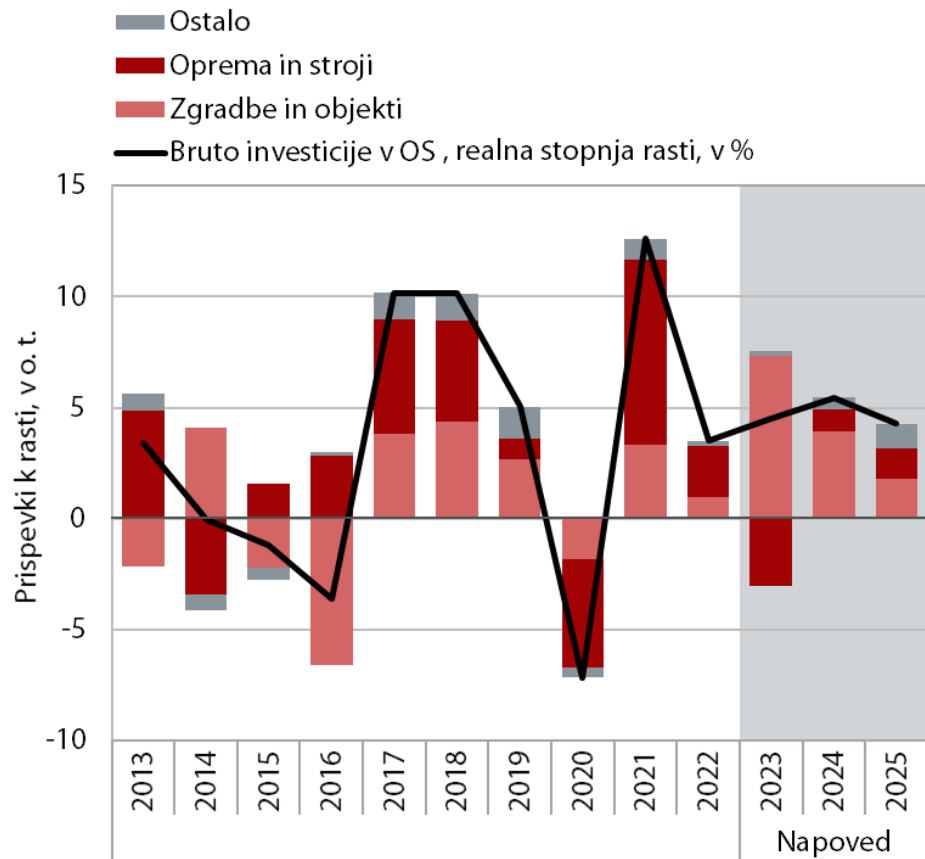
Letos se bo rast izvoza, zlasti blagovnega, občutno umirila

Vir: SURS, napoved UMAR glede izvoza in predpostavka UMAR glede tujega povpraševanja, ki temelji na virih, navedenih pri tabeli s predpostavkami gospodarske rasti v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah. Opomba: *Realni uvoz trgovinskih partneric, tehtan s slovenskim deležem izvoza v te države.

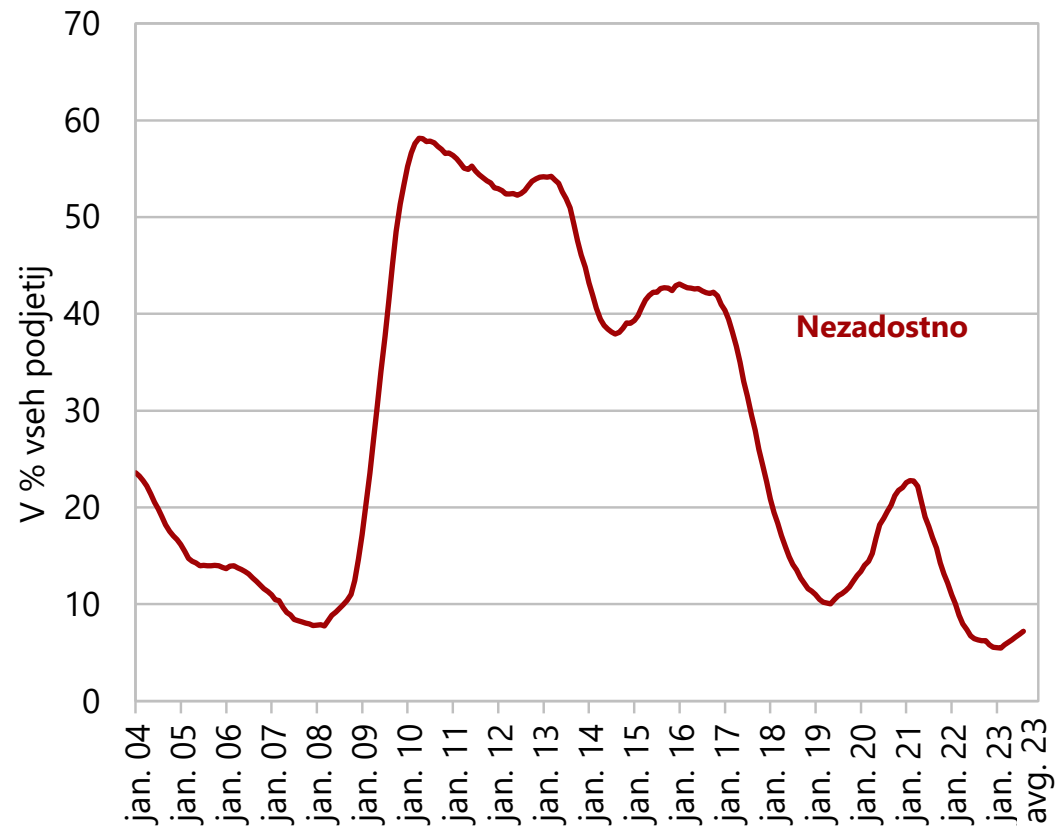
Rast investicij

Letošnja krepitev investicij izhaja iz gradbene dejavnosti, krepijo se zlasti investicije v zgradbe in objekte, investicije v opremo in stroje upadajo

Vir: SURS, napoved UMAR.

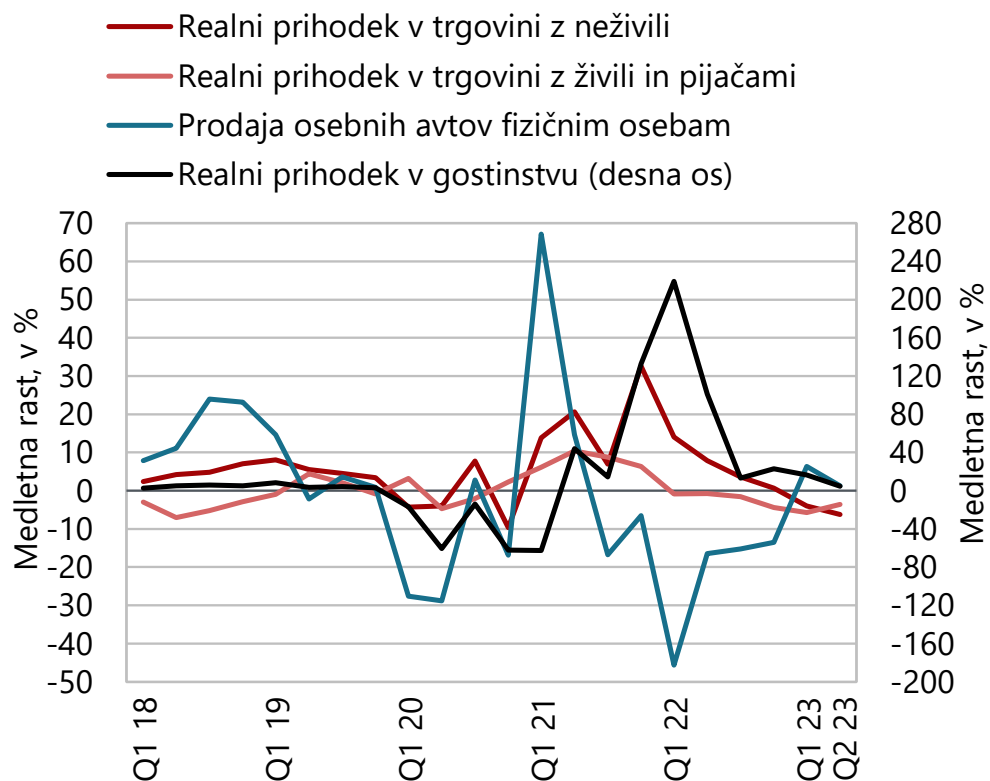
Kapacitete v gradbeništvu so visoko zasedene, podobno kot leta 2008

Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: Omejitveni dejavniki v gradbeništvu, 12-mesečne drseče sredine.

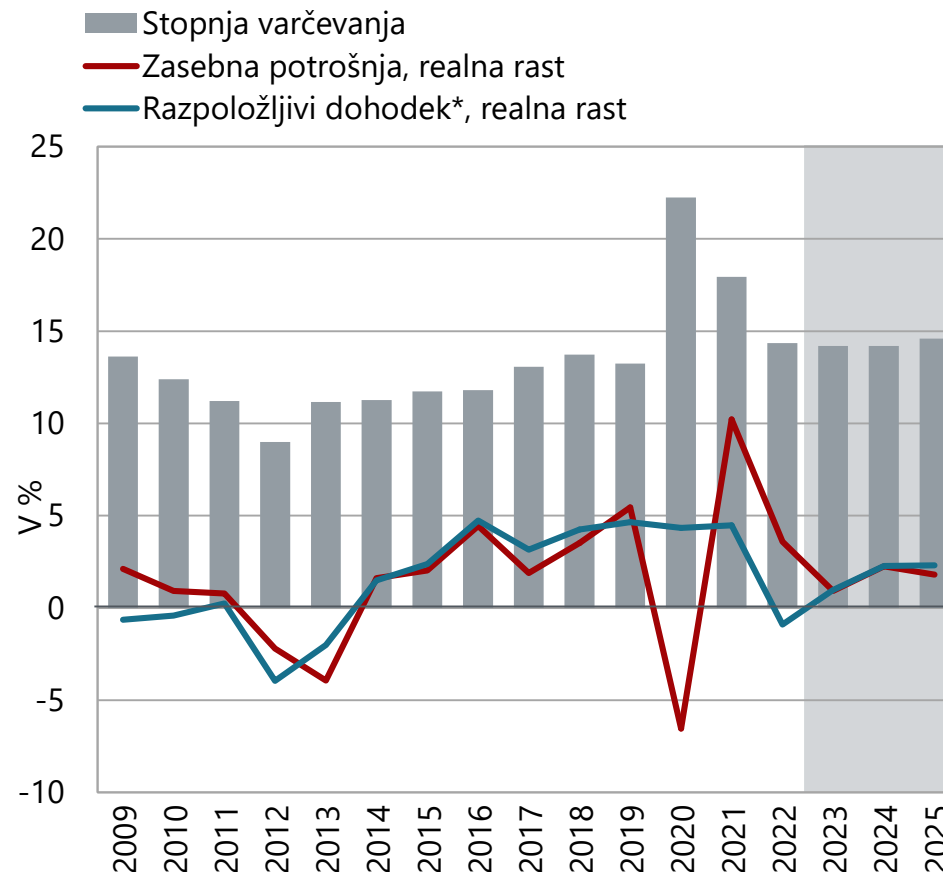
Rast zasebne potrošnje

Realni prihodek v gostinstvu se umirja, prodaja v trgovini na drobno pa je nižja kot pred letom, po daljšem obdobju upada se je okrepila prodaja avtomobilov

Vir: SURS, napoved UMAR.

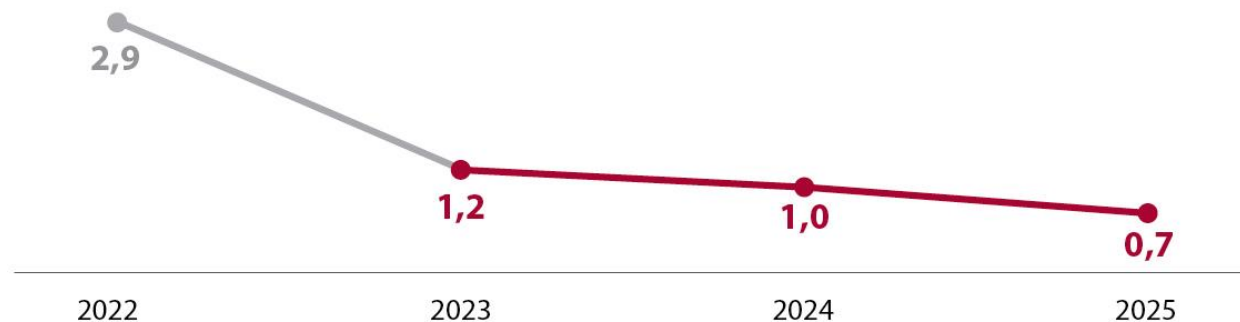
Rast zasebne potrošnje se bo letos umirila, v naslednjih dveh letih pa se bo ob realni rasti dohodkov in transferjev okrepila

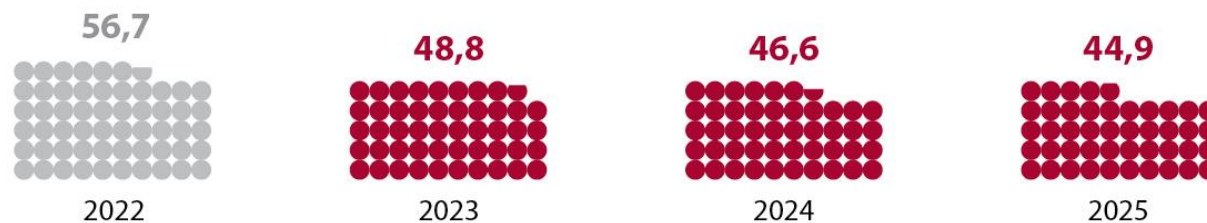
Vir: SURS, ocena (za 2019-2022) in napoved (za 2023-2025) UMAR.
Opomba: za gospodinjstva in NPISG, *deflacioniran z deflatorjem zasebne potrošnje.

Nadaljnja rast zaposlenosti in upadanje brezposelnosti, ki pa se upočasnjujeta

Zaposlenost, rast v %

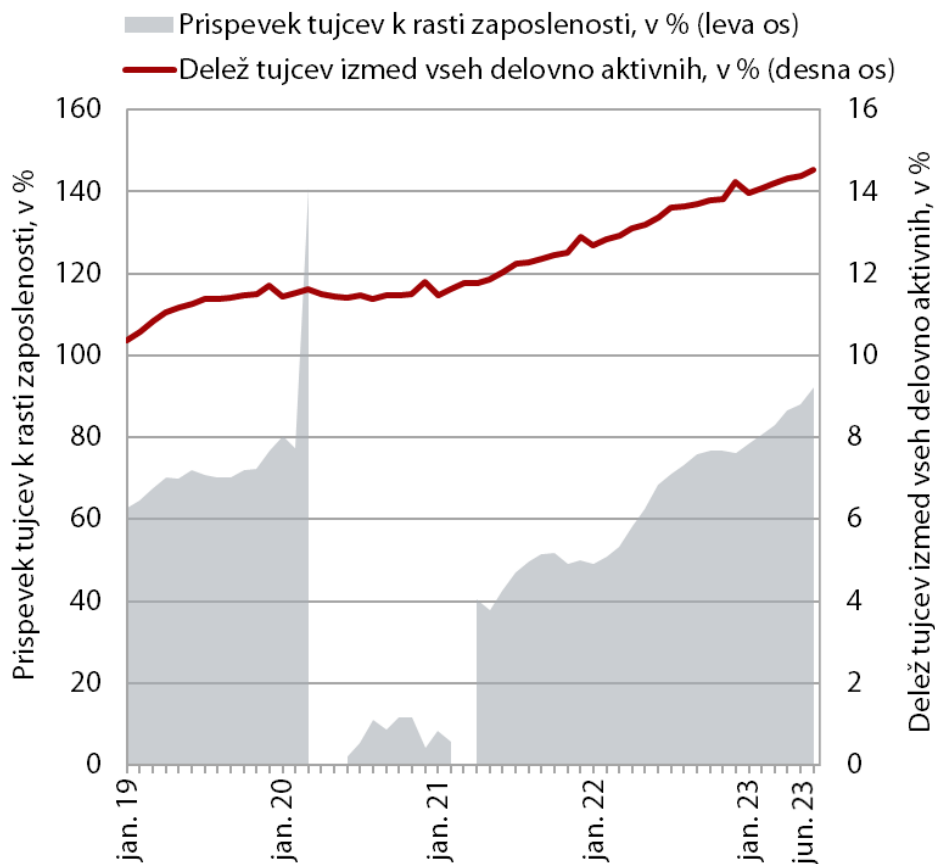

Število registriranih brezposelnih, povprečje v 1000

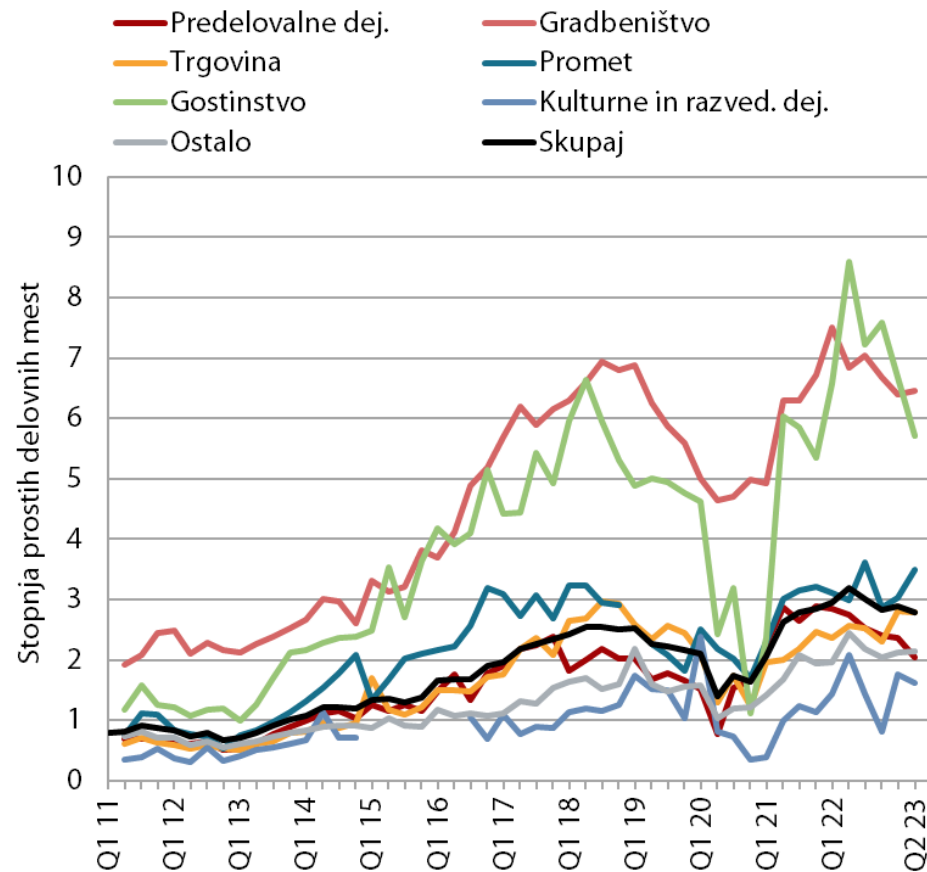
Okrepljeno zaposlovanje tujih državljanov in še naprej veliko pomanjkanje delovne sile

Prispevek tujih državljanov k medletni rasti zaposlenosti je visok (90%), posledično narašča njihov delež v delovno aktivnih (14%)

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Nerealizirano povpraševanje po delavcih (stopnja prostih delovnih mest) se umirja, a ostaja visoko

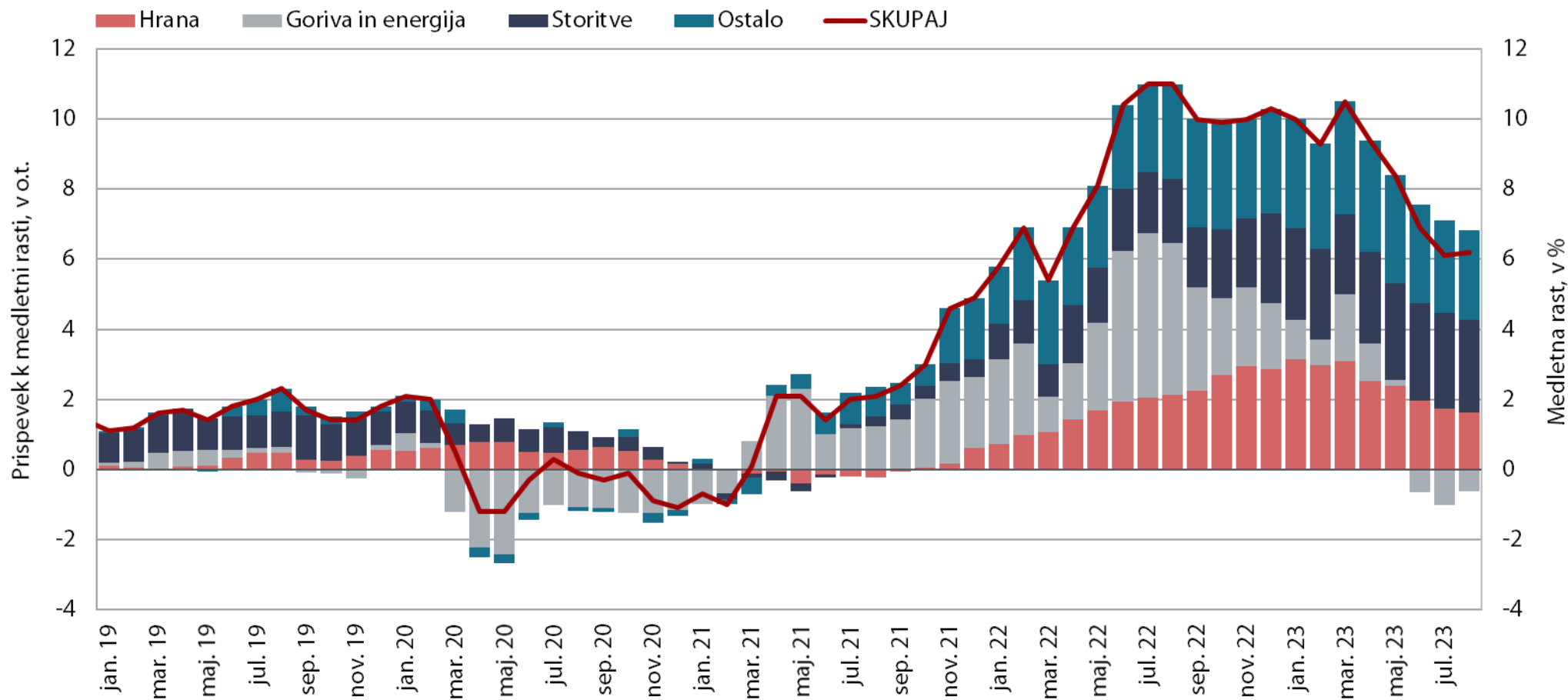

Vir: Eurostat.

! Napovedi rasti povprečne plače na zaposlenega

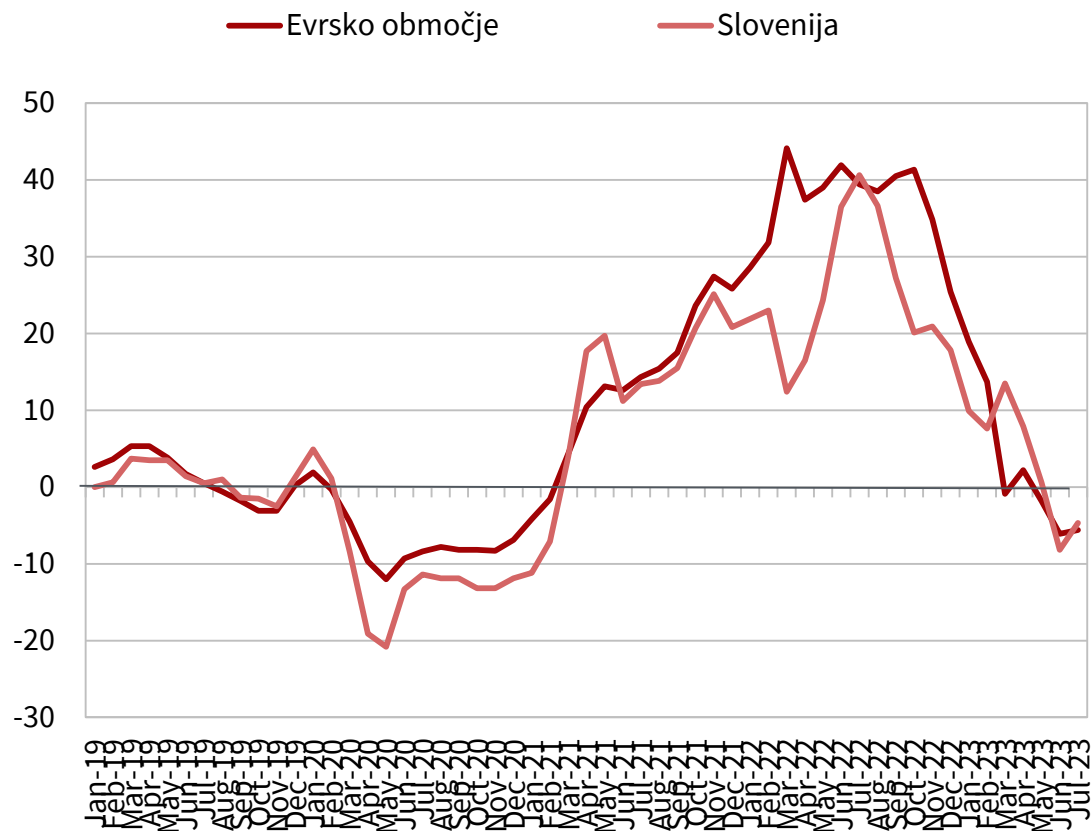
Stopnje rasti, v %	2022	2023		2024		2025
		februar 2023	september 2023	februar 2023	september 2023	september 2023
Bruto plača na zaposlenega – nominalno	2,8	8,3	8,6	6,0	5,6	5,5
- zasebni sektor	6,2	8,0	8,5	6,5	6,5	5,5
- javni sektor	-2,5	8,7	8,9	5,1	4,0	5,4
Bruto plača na zaposlenega – realno	-5,5	1,1	1,0	1,8	1,7	2,7
- zasebni sektor	-2,4	0,9	0,9	2,2	2,5	2,7
- javni sektor	-10,4	1,5	1,2	0,9	0,1	2,6

Inflacija je široko osnovana, vendar se umirja

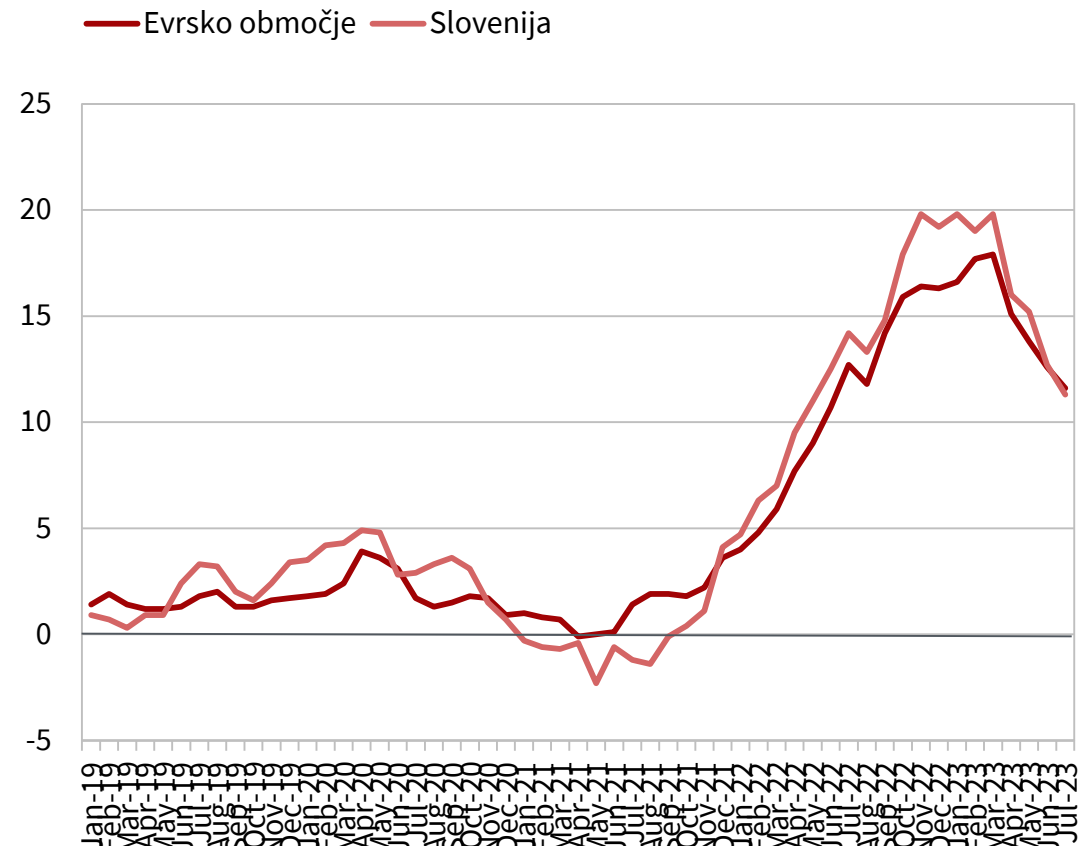
Cene energentov v EMU in Sloveniji upadajo, rast cen hrane se umirja, a ostaja visoka

Energenti

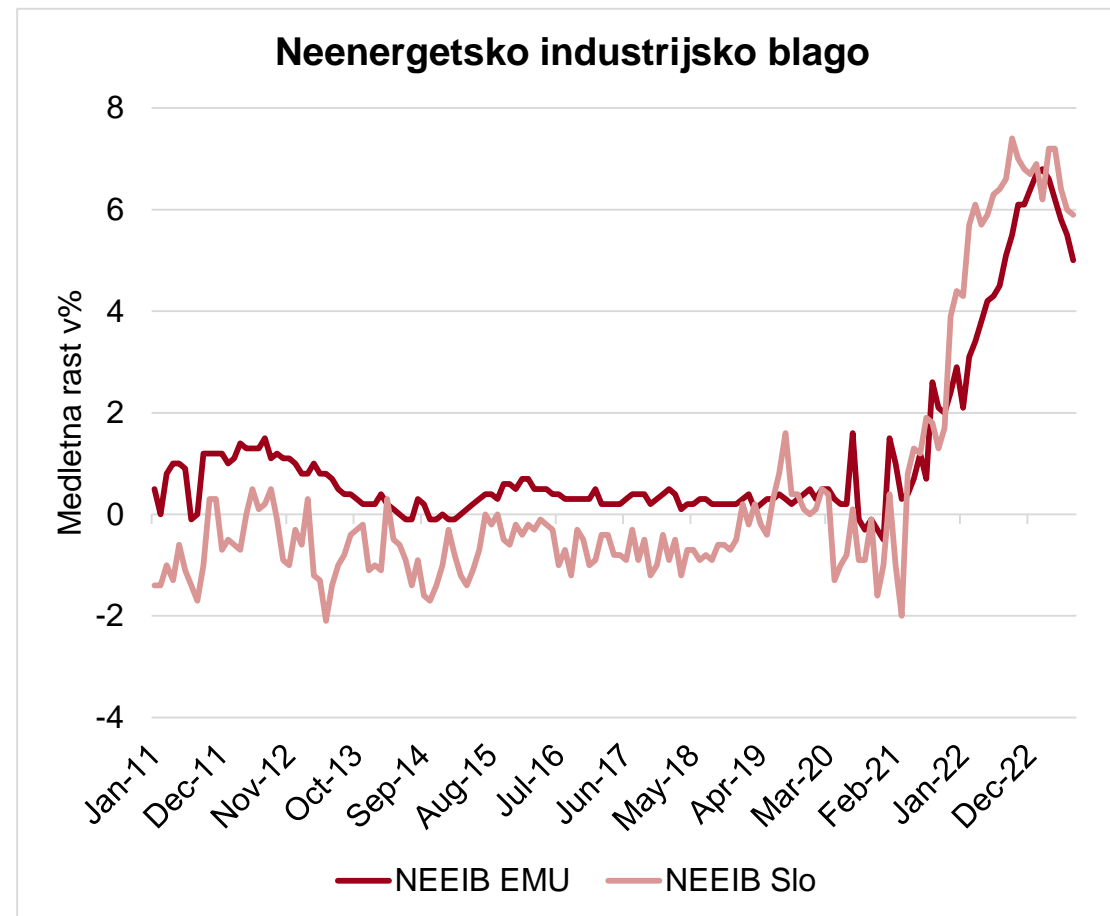
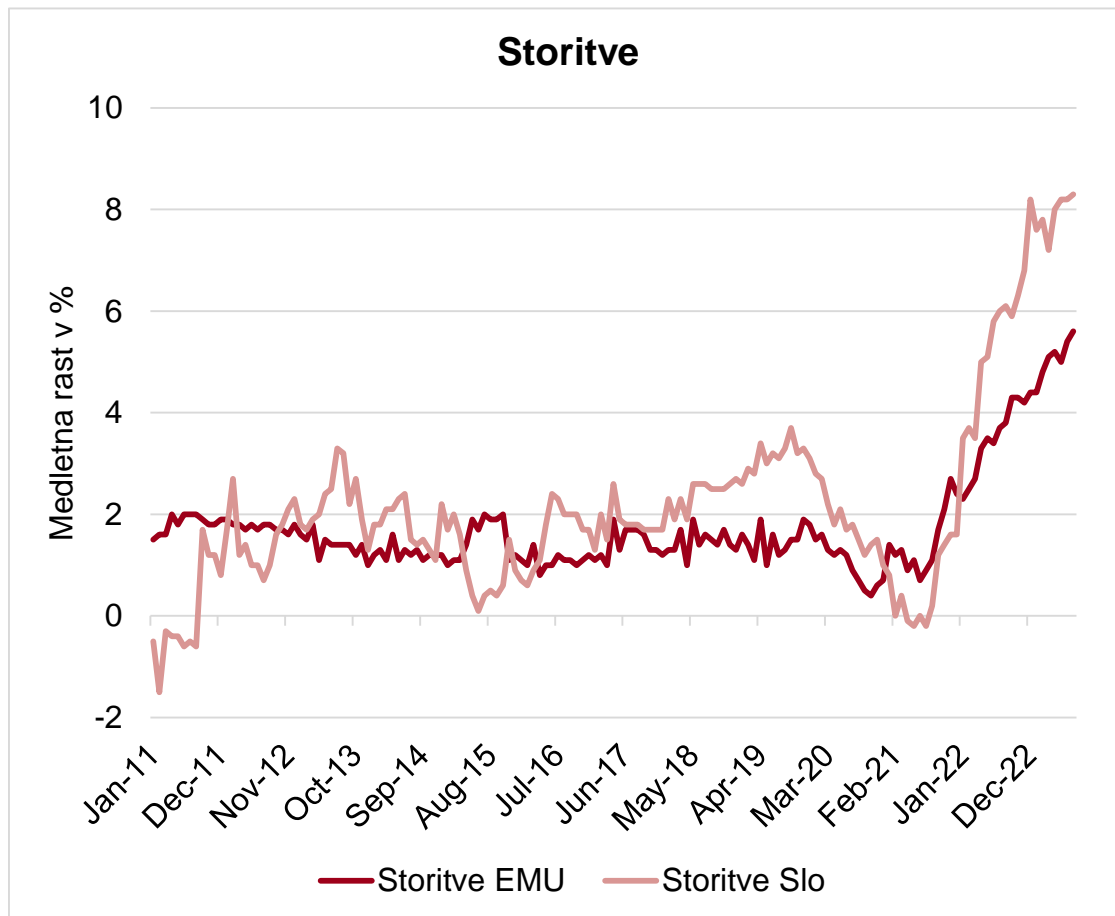
Vir: Eurostat.

Hrana

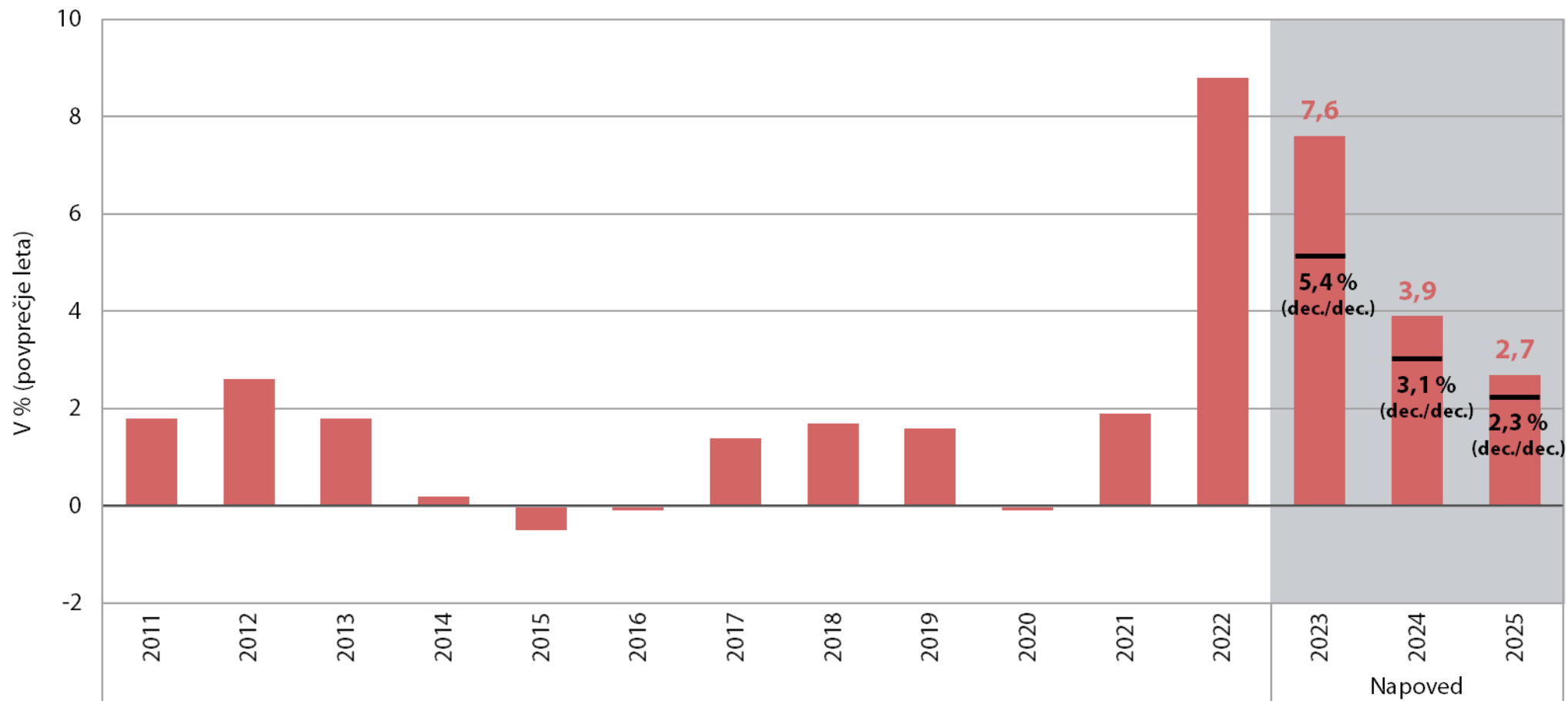

Vir: Eurostat.

Visoka tudi storitvena inflacija in rast cen neenergetskega industrijskega blaga (umirja se predvsem rast cen trajnega blaga)

Ob odsotnosti šokov se bo inflacija še naprej umirjala ...

/ Z uresničitvijo Jesenske napovedi so povezane nekatere negotovosti, ki izhajajo zlasti iz:

- **gospodarskih razmer v mednarodnem okolju, kjer se aktivnost umirja,**
- **širših gospodarskih posledic nedavnih poplav v Sloveniji,**
- **hitrosti umirjanja inflacije in**
- **vplivov poslabševanja stroškovne konkurenčnosti na izvozni sektor gospodarstva.**

/ Makroekonomski izzivi, možnosti za povečanje gospodarske uspešnosti

- demografska gibanja – zagotavljanje kadrov v zadostnem obsegu**
- učinkovitost črpanja EU sredstev (kohezijska politika, Načrt za okrevanje in odpornost)**
- izvedba reformnega dela paketa Načrta za okrevanje in odpornost (prilagoditve sistemov socialne zaščite, okrepitev podpore raziskavam, inovacijam in digitalizaciji za povečanje produktivnosti, trajnostna preobrazba na številnih področjih)**

/ Hvala za pozornost, vabljeni k branju publikacij UMAR:

- **Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2023**

<https://www.umar.si/napoved-gospodarskih-gibanj/>

- **Kratke analize – aktualno o poslovanju gospodarskih družb v predelovalnih dejavnostih, trgovini, dejavnosti prometa in skladiščenja v letu 2022**

<https://www.umar.si/publikacije/kratke-analize/>

- **Poročilo o razvoju (vsako leto)**

https://www.umar.gov.si/publikacije/porocilo_o_razvoju/

- **Strategija dolgožive družbe**

http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/kratke_analize/Strategija_dolgozive_dr_uzbe/UMAR_SDD.pdf

- **Ekonomski izzivi 2019 (financiranje sistemov socialne zaščite)**

https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/izzivi/2019/EI_2019_cel.pdf

- **Evropski steber socialnih pravic: Slovenija 2000-2020 (avgust 2021)**

<https://www.umar.gov.si/publikacije/evropski-steber-socialnih-pravic/>